

Trumps tåbelige told kostede USA dyrt sidst, nu vil han gentage det

Børsen den 22 januari 2025

Med Donald Trumps indsættelse som USA's præsident forleden voksede truslen om øget amerikansk protektionisme og industristøtte. Trump hævder at ville tage industriarbejdspladser tilbage til USA og skabe vækst ved at beskytte industrien og nedbringe landets underskud på handelsbalancen.

I Europa har mange politikere og meningsdannere argumenteret for, at EU bliver nødt til at gøre det samme for at opveje den amerikanske politik. Men modsat deres og mange andre menneskers intuition vil det være tåbeligt at gengælde den amerikanske politik.

Hvis naboen skyder sig selv i foden, hvorfor så gøre det samme selv?

Indsigten, at protektionisme er økonomisk skadelig for det land, der indfører den, er ikke ligefrem ny.

Som vi flere gange har understreget her på stedet, har vi forstået de grundlæggende økonomiske mekanismer i protektionistisk politik siden 1817.

På samme måde har både den teoretiske forståelse for industripolitik og en lang række skræmmende eksempler været kendt siden 1960'erne.

Når Trump lægger told på import, sker der tre ting. For det første, modsat hans påstande, er det amerikanerne, og ikke udenlandske eksportører, der betaler tolden.

Tolden vil derfor, stik modsat Trumps løfter, hæve priserne. For det andet bliver USA's økonomi mindre produktiv og fattigere, når ressourcer bindes til at producere ting, som landet ikke længere er konkurrencedygtigt i.

En analyse fra 2018 viste for eksempel, at Trumps straffetold på stål og aluminium i hans første præsidentperiode nok beskyttede 33.000 job i metalindustrien, men ødelagde 179.000 job i industrier, der bruger stål og aluminium.

Et andet studie viste, at præsident Obamas straffetold på kinesiske dæk i 2009 kostede det amerikanske samfund 900.000 dollar pr. job, den "reddede" i dækindustrien. For det tredje skades eksportører i resten af verden, inklusive Danmark.

Lignende problemer gælder aktiv industripolitik, på trods af at den er blevet populær igen på begge sider af Atlanten.

Solcellefirmaet Solyndra gik konkurs et år efter at have modtaget et statslån på 535 mio. dollar, og det svenske Northvolt, på trods af 3,5 mia. svenske kroner fra den europæiske investeringsbank og et ukendt antal milliarder fra pensionsfonde og andre, er nu konkurs.

Disse skræmmeksempler er ikke undtagelsen, men reglen når politikere bruger industripolitik til at støtte det, de tror, er fremtidens vindere.

Det tragiske er, at både økonomisk protektionisme og industripolitik er ekstremt dårlige idéer, men meget populære blandt særinteresser.

Konkurrencedygtige, produktive og innovative virksomheder har ikke noget behov for beskyttelse og investerer derfor ikke ressourcer i at lobbye for industripolitik.

Lobbyvirksomheden kommer fra de mindst konkurrencedygtige, og derfor sigter politikken også typisk mod at sikre de ringeste industriers overlevelse. Den slags politik giver det ikke mening at gengælde.

Christian Bjørnskov